

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24CoP/11/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2217215657
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Dudášová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2018:2217215657.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Andrea Dudášová a sudkýň: JUDr. Magdaléna Krajčovičová a JUDr. Ľuboslava Vanková, v právnej veci starostlivosti o maloleté dieťa, ktoré počas konania dosiahlo plnoletosť: A. H., narodený XX.XX.XXXX, bytom u matky, dieťa rodičov: matka W. H., narodená XX.X.XXXX, bytom M. H. XXXX/XX, Q., právne zastúpená: JUDr. Beáta Slováková, advokátka, so sídlom Nemešsegská 6575/35, Dunajská Streda, otec A. H., narodený XX.XX.XXXX, bytom W. XXX/X, Z., právne zastúpený: JUDr. Albína Vágóová, advokátka, so sídlom Ružová 265, Dunajská Streda, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 9P/113/2017-11 zo dňa 27.9.2017, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zamietol návrh otca na vydanie neodkladného opatrenia, ktorým sa otec domáhal zníženia výživného pre maloletého zo sumy 300 eur mesačne na sumu 30 eur mesačne od 1.8.2017 do právoplatného skončenia konania vo veci samej.
2. Napadnuté uznesenie súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ustanovení § 2 ods. 1, 2, § 324 ods. 1, § 326 ods. 1, § 329 ods. 1, § 361, § 366 Civilného mimosporového poriadku, článkom 5 písm. a) až c) Zákona o rodine, článkom 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa.
3. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, že otec vo svojom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia uviedol, že návrhom vo veci samej podaným na súd prvej inštancie dňa 18.9.2017 sa domáhal zníženia výživného na maloleté dieťa, ktoré bolo naposledy upravené rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 13P/184/2015 v spojitosti s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 16CoP/1/2016 a ktorými rozhodnutiami bolo zmenené predchádzajúce rozhodnutie č. k. 12C/118/2010 v časti o výživnom jeho zvýšením zo sumy 100 eur na sumu 300 eur mesačne počnúc dňom 1.10.2015. Predmetný návrh otec odôvodnil tým, že na jeho strane sa zmenili pomery až natoľko, že jeho príjem z pracovného pomeru nedosahuje ani výšku súdom stanoveného výživného na maloletého syna podľa poslednej úpravy, poklesol mu zárobok o 85 % s tým, že bol nútený prijať prácu ako uchádzač o zamestnanie v evidencii ÚPSVaR, nakoľko tá mu bola ponúknutá úradom a inú prácu si nenašiel, pričom pracovný pomer má zriadený na polovičný úväzok. Zároveň otec poukázal aj na tú skutočnosť, že poslednou úpravou výživného v konaní sp. zn. 13P/184/2015 má povinnosť podľa rozsudku splácať dlh na zročnom výživnom v celkovej výške 1.500 eur v mesačných splátkach po 40 eur spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok. Otec tiež uviedol, že z pracovnej zmluvy, ktorú ma nateraz uzatvorenú, plynie jeho mzdové dojednanie za polovičný úväzok vo výške 217,50 eur, z ktorého príjmu bude nútený platiť zaostalosť na zročnom výživnom na maloletého syna po splátkach 40 eur mesačne a okrem toho mu nezostane zo zostatku výplaty, aby splácal bežné výživné, ktoré je v súčasnosti stanovené vykonateľným rozhodnutím vo výške 300 eur mesačne.

4. Vecne argumentoval tým, že návrh na neodkladné opatrenie je nedôvodný, keďže nie je daná potreba bezodkladne upraviť pomery, ani nie je obava, že exekúcia bude ohrozená. Otec neuviedol žiadne také skutočnosti, z ktorých by súd prvej inštancie dospel k záveru, že je potrebné dočasne upraviť pomery a znížiť výživné na maloletého na minimum. Zmenu pomerov podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine je potrebné ustáliť a zistiť v konaní vo veci samej a po vykonaní dokazovania. Aj z uvedeného dôvodu nebolo možné vyhovieť návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, keď uvedenú zmenu, ktorej sa otec domáha možno zistiť len zákonom predpísaným spôsobom v konaní vo veci samej, kde súd prvej inštancie vykoná potrebné dokazovanie a vo veci rozhodne. Otec je rodičom, ktorý má svoje rodičovské práva a povinnosti ku svojmu maloletému dieťaťu, tieto je povinný plniť a zariadiť si svoje záležitosti a správať sa tak, aby dokázal prispievať na výživu maloletého dieťaťa v primeranej výške s prihliadnutím na vek dieťaťa a jeho odôvodnené potreby. S poukazom na vyššie uvedené súd prvej inštancie návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

5. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie v celom rozsahu podal odvolanie otec prostredníctvom jeho právnej zástupkyne z dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. V odvolaní uviedol, že súd prvej inštancie mohol z predložených listinných dôkazov zistiť, že v súčasnosti 80 %-ným poklesom jeho príjmov je ohrozená jeho samotná existencia i bez jeho prihliadnutia na vyživovaciu povinnosť voči synovi vo výške 340 eur. Nezdiala názor súdu prvej inštancie, pokiaľ vo svojich dôvodoch konštatoval, že neuviedol žiadne také skutočnosti, z ktorých by mohol dospieť k záveru, že je potrebné dočasne upraviť pomery a znížiť výživné na minimum. Nesúhlasí s tým, že súd prvej inštancie nepovažoval za nové skutočnosti pokles jeho príjmov zo sumy 1.500 eur na sumu 217,50 eur brutto, hoci sú to nové a vážne skutočnosti, na ktoré sa má prihliadať, pokiaľ je ohrozená aj jeho samotná existencia. Považuje za nutné odvolaciemu súdu uviesť, že pri súčasnej ekonomickej situácii, v ktorej sa nachádza, si nemôže dovoliť splácať výživné mesačne vo výške spolu 340 eur z výplaty, ktorá od augusta 2017 činí 217,50 eur brutto, t. j. cca 189 eur čistej mzdy. Nielenže nemá dostatok financií na platenie výživného pre syna podľa poslednej úpravy v stanovenej výške, ale nevlastní dostatok financií ani na zabezpečenie jeho základných potrieb. Podstatne sa mu zmenili pomery bez jeho viny tým, že v zahraničí stratil zamestnanie z jedného dňa na druhý, pretože bývalý zamestnávateľ sa dostal do druhej platobnej neschopnosti a dňa 23.1.2017 s ním ukončil pracovný pomer. Po ukončení pracovného pomeru sa zaevidoval na ÚPSVaR v Dunajskej Strede, kde ho nezaradili do stavu nezamestnaných z dôvodu, že bývalý zamestnávateľ v zahraničí mu neposkytol v čas zápočet odpracovaných rokov, a preto v čase od 23.1.2017 do 20.2.2017 žiaden príjem nevykazoval na nezamestnaneckých dávkach. Ako uchádzačovi o zamestnanie mu bola poskytnutá práca v spoločnosti S., s.r.o. na polovičný pracovný úväzok s mesačnou hrubou mzdou vo výške 217,50 eur. Súd prvej inštancie nebral na zreteľ skutočnosť, že pre prípad neplnenia výživného pre syna súdom stanovenej výške podľa poslednej úpravy z objektívnych dôvodov zapríčinených 80%-ným poklesom jeho príjmu sa vystavuje hrozbe začatia exekučného konania. Navrhuje, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil tak, že návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v plnom rozsahu vyhovie.

6. K odvolaniu otca sa písomne vyjadrila matka prostredníctvom jej právnej zástupkyne. Vo vyjadrení uviedla, že súd prvej inštancie o návrhu otca rozhodol správne a spravodlivo, keď vo veci nenariadil neodkladné opatrenie. Matka nepopiera, že jej priemerný mesačný príjem sa od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti otca zvýšil. Je tomu však predovšetkým z dôvodu, že musí venovať väčší časový priestor práci, popri tom sa naďalej riadne stará o maloletého, zabezpečuje mu bývanie, stravu a všestranne sa stará o to, aby synovi nič nechýbalo. Na druhej strane otec o syna prejavuje len minimálny záujem a okrem platenia výživného ho takmer ničím nepodporuje, navyše vyživovaciu povinnosť si opakovane neplní. Podľa jej názoru otec nepreukázal dôvod skončenia jeho pracovného pomeru u zahraničného zamestnávateľa. Okrem toho, hoci aktuálne je zamestnaný len na skrátený pracovný úväzok, toto mu nebráni v tom, aby si aj on hľadal ďalšie pracovné príležitosti alebo lepšie platenú prácu, aby si dokázal plniť súdom určenú vyživovaciu povinnosť voči synovi. Dieťa navštevuje strednú školu v T., z miesta bydliska denne dochádza do školy, je vo veku, keď má zvýšené nároky na stravu, oblečenie ale aj na voľnočasové aktivity. Navrhuje odvolaním napadnuté rozhodnutie potvrdiť.

7. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku účinného), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávneným subjektom - účastníkom (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d) Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 Civilného

sporového poriadku) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f) v spojení s § 62 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 Civilného mimosporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 66 Civilného mimosporového poriadku), s prihliadnutím na prípadné vady konania, iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 Civilného mimosporového poriadku), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 Civilného mimosporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario) a dospel k záveru, že odvolaniu otca nie je možné priznať úspech, keďže napadnuté uznesenie je vo výroku vecne správne, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

8. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, s poukazom na obsah preskúmaného uznesenia i argumenty otca predstreté v odvolacom konaní, bolo posúdiť, či sú splnené zákonné podmienky a dané skutkové okolnosti odôvodňujúce doposiaľ právoplatne súdom určené výživné rozhodnutím vo veci samej znížiť neodkladným opatrením tak, ako to navrhuje otec a či takéto zníženie výživného zodpovedá najlepším záujmom maloletého, ktorý v priebehu konania dosiahol plnoletosť.

9. V zmysle § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

10. V zmysle § 325 ods. 1 Civilného sporového poriadku neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. V ods. 2 tohto ustanovenia pod písm. a) až h) zákon demonštratívne vymenúva možné obsahy neodkladných opatrení. Podľa ods. 3 tohto ustanovenia za podmienok ustanovených osobitným predpisom môže súd nariadiť kontrolu dodržiavania neodkladným opatrením nariadenej povinnosti technickými prostriedkami.

11. V zmysle § 329 ods. 1 veta prvá Civilného sporového poriadku súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

12. V zmysle § 329 ods. 2 Civilného sporového poriadku pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

13. V zmysle Čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa.

14. V zmysle Čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

15. V zmysle § 26 ods. 1 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, môže súd aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

16. V zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

17. Neodkladné opatrenie je v zásade prípustné iba v dvoch prípadoch, a to pri potrebe bezodkladne upraviť pomery a pri obave, že exekúcia bude ohrozená. V mimosporových konaniach je umožnené súdu nariadiť neodkladné opatrenie aj v prípadoch verejného záujmu ako najširšej kategórie pokrývajúcej záujem štátu. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia môže súd rozhodnúť aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. V konaní o prejednaní návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia na včasné zabezpečenie neodkladnej úpravy nie je nevyhnutné vykonať dôkazy ako v konaní vo veci samej, na ich nariadenie je postačujúce, ak účastník osvedčí potrebu nevyhnutnej neodkladnej ochrany práv a právom chránených záujmov a tiež je splnená zákonná podmienka nariadenia neodkladného opatrenia, ak sa osvedčí alebo preukáže aspoň jeden z vyššie uvedených dôvodov na jeho nariadenie. Pre rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení je rozhodujúci

stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bolo totožný s výrokom vo veci samej.

18. V danom prípade odvolací súd vychádzal zo skutkových okolností tak, ako ich zistil súd prvej inštancie a zhrnul v preskúmanom uznesení, ako sú popísané vyššie. K zmene skutkových okolností do rozhodnutia odvolacieho súdu neprišlo, navyiac v zmysle vyššie citovaného ustanovenia pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. Bolo preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 13P/184/2015-166 zo dňa 11.3.2016 v znení jeho opravy opravným uznesením č. k. 13P/184/2015-172 zo dňa 11.3.2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 26CoP/17/2016-98 zo dňa 27.9.2016 bolo rozhodnutím vo veci samej zvýšené výživné otca pre maloletého zo sumy 100 eur mesačne na sumu 300 eur mesačne počnúc od 1.10.2015. Dňa 18.9.2017 otec podal na súd prvej inštancie návrh vo veci samej, ktorým žiadal o zníženie výživného pre maloletého zo sumy 300 eur mesačne na sumu minimálneho výživného. Dňa 22.9.2017 otec podal na súd prvej inštancie návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal o zníženie výživného pre maloletého zo sumy 300 eur mesačne na sumu 30 eur mesačne so splatnosťou k 30. dňu príslušného kalendárneho mesiaca vopred k rukám matky počnúc od 1.8.2017 do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

19. Odvolací súd sa plne zhoduje s názorom súdu prvej inštancie vyslovenom v napadnutom rozhodnutí, že otec neosvedčil potrebu bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov neodkladným opatrením, ktoré žiadal nariadiť, pokiaľ ide o zmenu (zníženie) určenej mu vyživovacej povinnosti. Je síce pravdou, že sa javí, že od doby poslednej úpravy vyživovacej povinnosti došlo k zmene pomerov na strane otca, ktorý potom, ako podľa jeho vlastného vyjadrenia skončil pracovný pomer k 23.1.2017 u zamestnávateľa v zahraničí (z výšky ktorého príjmu súd vychádzal pri poslednom rozhodovaní o výške jeho vyživovacej povinnosti), sa stal nezamestnaným a bol zaradený do evidencie uchádzačov a následne nastúpil od 1.8.2017 do zamestnania u spoločnosti S., s.r.o. na polovičný pracovný úväzok s mesačnou hrubou mzdou vo výške 217,50 eur, avšak samotná táto skutočnosť, bez skúmania dôvodov takejto zmeny z hľadiska určujúcich zákonných kritérií pre stanovenie výšky vyživovacej povinnosti, sledujúc ako prioritný cieľ záujem výživou oprávneného dieťaťa, záver o dôvodnosti zníženia jeho vyživovacej povinnosti v rámci rozhodovania o neodkladnom opatrení neodôvodňuje.

20. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov (§ 62 ods. 1, 2 Zákona o rodine). Pri určení výživného (tiež jeho zmene) prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine). Priznané výživné v prípade, ak sa zmenia pomery (existenciu ktorej zmeny je potrebné komplexne skúmať tak na strane osôb povinných, ako aj oprávnených z vyživovacej povinnosti) možno vychádzajúc z ustanovenia § 78 ods. 1 Zákona o rodine zmeniť, pretože nie je rozhodnutím nemenným. Plynutím času môže nastať zmena pomerov tak na strane detí, v dôsledku pribúdajúceho veku, zvyšovania nákladov na zabezpečovanie ich odôvodnených potrieb, ako aj na strane rodičov a to zvýšením alebo znížením príjmu, prípadne existenciou iných okolností, ktoré môžu mať zásadný vplyv pri posudzovaní, či k zmene pomerov na strane či už rodičov, alebo dieťaťa došlo.

21. Ako vyplýva z uvedených zákonných ustanovení každý z rodičov je povinný vyživovať svoje dieťa a má povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojovanie svojich vlastných potrieb, pričom zákon nerozlišuje, či ide o nevyhnutné životné potreby rodiča, alebo potreby iné. Podľa ustálenej judikatúry pre posúdenie schopností a možností rodiča v zmysle ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine nie sú rozhodujúce jeho skutočné zárobkové (prípadne aj majetkové) pomery, ale jeho reálne zárobkové (prípadne aj majetkové) možnosti, dané okrem iného jeho fyzickým stavom, nadaním, množstvom získaných vedomostí a pracovných skúseností a pod.. V prípade, ak sa povinný rodič bez dôležitého dôvodu vzdá svojho príjmu, uplatňuje sa princíp tzv. potenciality príjmu, čo znamená, že súd vychádza pri rozhodovaní z príjmu povinného rodiča, ktorý by bol dosahoval, keby sa ho bez dôležitého dôvodu (napr. nepriaznivý zdravotný stav) nebol vzdal. Pre komplexnosť posúdenia majetkových pomerov výživou povinného rodiča, sú

predmetom dokazovania aj pasíva (rôzne formy úverov, pôžičiek, prípadné exekúcie), avšak je potrebné vychádzať z priority vyživovacej povinnosti.

22. Z vyššie uvedeného je teda zrejmé, že rozhodnutiu o určení, či zmene vyživovacej povinnosti musí predchádzať dôkladne zistený skutkový stav, jedine na základe ktorého možno dospieť k záveru o (ne)existencii takej kvalifikovanej zmeny pomerov, či už na strane ktoréhokoľvek z rodičov, či na strane vyživovaného dieťaťa, ktorá dôvodne v prospech záveru o jej zmene nasvedčuje.

23. Dokazovanie v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia však nie je dokazovaním v rozsahu vyžadovanom v základnom konaní. To je pojmovo vylúčené. Toto dokazovanie preto teória práva označuje ako osvedčovanie. Na rozdiel od dokazovania, osvedčovanie znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Pri ich zisťovaní súd neprihliada a ani nemusí prihliadať na všetky procesné formality, ako je to pri riadnom procesnom dokazovaní. Výsledkom takého postupu je to, že osvedčované skutočnosti sa súdu so zreteľom na všetky okolnosti prípadu javia ako nanajvýš pravdepodobné. Všetky zásady dokazovania platné v civilnom procese sa však nemôžu uplatniť v celej šírke s ohľadom na potrebu poskytnutia rýchlej a účinnej ochrany práv, ktoré majú byť predmetom nariadeného neodkladného opatrenia.

24. Pokiaľ teda súd prvej inštancie zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa tento domáhal zníženia určenej mu vyživovacej povinnosti (vzhľadom na pokles jeho príjmu) dôvodiac, že pre takýto záver je nevyhnutné vykonať dôkladné podrobné dokazovanie, ktoré presahuje rámec konania v časti o nariadenie neodkladného opatrenia, odvolací súd sa plne s jeho názorom identifikuje. Tak súd prvej inštancie, ako ani odvolací súd, v najmenšom nespochybňujú právo otca na zmenu jeho zamestnania v dôsledku straty zamestnania. Ak však takáto zmena má za následok pokles príjmu na strane povinného rodiča (ktorou skutočnosťou svoj návrh tento zdôvodňuje), nemôže to automaticky ísť na ťarchu (v neprospech) plnenia si jeho vyživovacej povinnosti k dieťaťu, pretože miera zodpovednosti za takýto krok, je na pleciach povinného rodiča. Až výsledky dokazovania v základnom konaní budú spôsobilé k záveru, či otcom tvrdená zmena pomerov, je s ohľadom na všetky zákonné kritériá pre zmenu vyživovacej povinnosti určujúce k takémuto záveru spôsobilou, kedy primárne bude potrebné sa vysporiadať tiež s tým, či pri posudzovaní dopadu otcom tvrdenej zmeny jeho pomerov na výšku určenej mu vyživovacej povinnosti, bude (ne)dôvodné aplikovať princíp tzv. potenciality jeho príjmu.

25. Odvolací súd sa stotožňuje so závermi súdu prvej inštancie, že v konaní neboli preukázané podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia a dostatočne nebola osvedčená potreba nariadiť neodkladné opatrenie. Odvolací súd opätovne zdôrazňuje, že podľa ustanovenia § 78 ods. 1 Zákona o rodine je hmotnoprávnou podmienkou pre zmenu dohody alebo súdneho rozhodnutia o výživnom preukázaná zmena pomerov. Uvedenú zmenu pomerov je potrebné ustáliť a zistiť v konaní vo veci samej a po vykonaní dokazovania. Predovšetkým z uvedeného dôvodu nebolo možné vyhovieť návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia a následne jeho odvolaniu, keď uvedenú zmenu, ktorej sa otec domáha možno zistiť len zákonom predpísaným spôsobom v konaní vo veci samej, kde súd prvej inštancie vykoná potrebné dokazovanie a vo veci rozhodne. Na odvolacie námietky otca vzťahujúce sa na jeho aktuálnu situáciu a dosahovaný príjem u aktuálneho zamestnávateľa (doklad o príjme založil do spisu) odvolací súd neprihliadal, sledujúc v prvom rade záujem výživou oprávneného dieťaťa, ktoré nie je schopné samé sa živiť a povinnosťou rodičov je prispievať na výživu dieťaťa. Ďalšie výhrady otca vzťahujúce sa k posúdeniu zmeny pomerov na jeho strane budú predmetom dokazovania vo veci samej.

26. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil nedôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nemajúc preukázanú potrebu rýchlej a dočasnej úpravy pomerov účastníkov. Vo veciach starostlivosti o maloleté deti je povinnosťou súdu sledovať v prvom rade záujem dieťaťa, ktorým nie je zníženie výživného neodkladným opatrením bez vykonania náležitého dokazovania. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti rozhodnutia dodáva, že účelom neodkladného opatrenia nie je reparácia právoplatného súdneho rozhodnutia, ani prejudikovanie práv účastníkov, ale rýchla a iba neodkladná úprava pomerov účastníkov. Pretože rozhodnutie súdu, ktorým bola naposledy upravená vyživovacia povinnosť otca, nadobudlo právoplatnosť a otec podal návrh na zníženie výživného a okrem toho aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ingerencia súdu vo forme neodkladného opatrenia v tomto štádiu konania nie je dôvodná. Opodstatnenosťou skutočností uvádzaných v návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia sa bude zaoberať súd prvej inštancie v rámci zisťovania skutkového stavu

potrebného pre rozhodnutie vo veci samej. Podľa súdnej praxe právna úprava neodkladných opatrení totiž neakceptuje možnosť predbežnej zmeny právoplatného rozsudku nariadením neodkladného opatrenia, pretože by išlo o zásah do ústavného práva na právnu istotu týkajúcu sa záväznosti a vykonateľnosti právoplatných rozsudkov.

27. Z vyššie uvedených dôvodov tak dospel odvolací súd k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorým zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa tento domáhal zníženie vyživovacej povinnosti k maloletému dieťaťu (ktoré počas konania dosiahlo plnoletosť), je vecne správne, preto ho podľa ustanovenia § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku potvrdil.

28. O prípadnej náhrade trov tohto odvolacieho konania bude rozhodnuté v rozhodnutí, ktorým sa bude končiť konanie vo veci samej (§ 52 až § 58 Civilného mimosporového poriadku).

29. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je dovolanie prípustné (§ 421 ods. 2 Civilného sporového poriadku).